

v evropské politice (2. 11. – 8. 11. 2015)

Událost týdne:

4. listopadu odstoupila vláda rumunského premiéra Victora Ponty. K demisi se premiér rozhodl po protestech, jež následovaly po požáru v jednom z bukureštských klubů, při kterém zemřelo 32 lidí. Jeho odstoupením však demonstrace neskončily. Lidé se na protestních shromážděních scházeli i další dny a dožadovali se reforem, které by vymýtily korupci mezi politiky i ve veřejné správě. Dne 5. listopadu jmenoval prezident Klaus Iohannis prozatímním premiérem ministra školství Sorina Cimpeanu, člena Aliance Liberálů a Demokratů. S. Cimpeanu byl jedním z mála členů vlády Victora Ponty, kteří nebyli členy premiérovi Sociálně-demokratické strany, což dle některých komentátorů mohl být jeden z důvodů, proč se prezident Iohannis rozhodl právě pro něj.

2. listopadu informovalo rakouské ministerstvo vnitra, že se vláda kvůli uprchlické krizi rozhodla zpřísnit azylové podmínky. Nově by měl být uprchlíkům udělován pouze dočasný azyl, který umožní pobyt maximálně po dobu tří let. Případný další pobyt pak bude záviset na aktuální situaci v zemi žadatele. Podle agentury APA může být příslušný zákon schválen nejdříve v prosinci, měl by však retroaktivně platit již od 15. listopadu. Podle ministryně vnitra Johannы Millkové-Leitnerové jde o formu obrany země před hospodářskými uprchlíky.

3. listopadu uveřejnil automobilový koncern Volkswagen Group zprávu, ze které vyplývá, že přibližně 800 tisíc vozů vyrobených touto společností do ovzduší vypouští více emisí a má vyšší spotřebu, než původně výrobce uvedl. O tři dny později se společnost obrátila na členské státy EU, aby se s případnými dodatečnými daňovými požadavky neobracely na majitele vozů, ale rovnou na společnost. Uvedl to v dopise ministrům financí členských zemí výkonný ředitel Volkswagenu Matthias Müller. Týká se to zemí, kde úroveň emisí či spotřeby určuje výši zdanění.

4. listopadu oznámil švédský premiér Stefam Löfven, že se obrátí na EU, aby si ostatní členské státy rozdělily část uprchlíků, které doposud Švédsko přijalo. Od počátku roku do země dorazilo cca 95 tisíc lidí a imigrační úřady očekávají, že do konce roku dorazí další desetitisíce migrantů. Premiér S. Löfven uvedl, že se Švédsko nachází „v extrémně vypjaté situaci“ a že již předsedovi Evropské komise Jean-Claude Junckerovi a předsedovi Evropské Rady Donaldu Tuskovi oznámil, že hodlá podat žádost o zařazení Švédska po bok Itálie a Řecka do systému pro přerozdělování uprchlíků.

8. listopadu proběhly v Chorvatsku parlamentní volby. Vítězem se stala opoziční Vlastenecká koalice v čele s Chorvatským demokratickým společenstvím (HDZ), které podle předběžných výsledků získalo 59 křesel v 151členném parlamentu. Na druhém místě se umístila vládní Sociální demokracie s 56 křesel a dobrý volební zisk si přičítá liberální Most se ziskem 19 míst, který bude mít pravděpodobně rozhodující hlas při jednáních o podobě budoucí vlády. Ihned po vyhlášení výsledků vyzval současný premiér Zoran Milanovič stranu ke koaličním rozhovorům. O parlamentu se dostalo ještě dalších pět stran, které získaly mezi jedním až třemi mandáty.

Telegraficky

- Dne 4. listopadu z Řecka odletělo prvních 30 běženců, kteří byli přemístěni v rámci dohodnutého systému přerozdělování.
- Dne 4. listopadu informoval Europol o zásahu proti nelegálním převaděčům lidí z Pákistánu do Evropy, při kterém bylo zatčeno 29 pašeráků.

